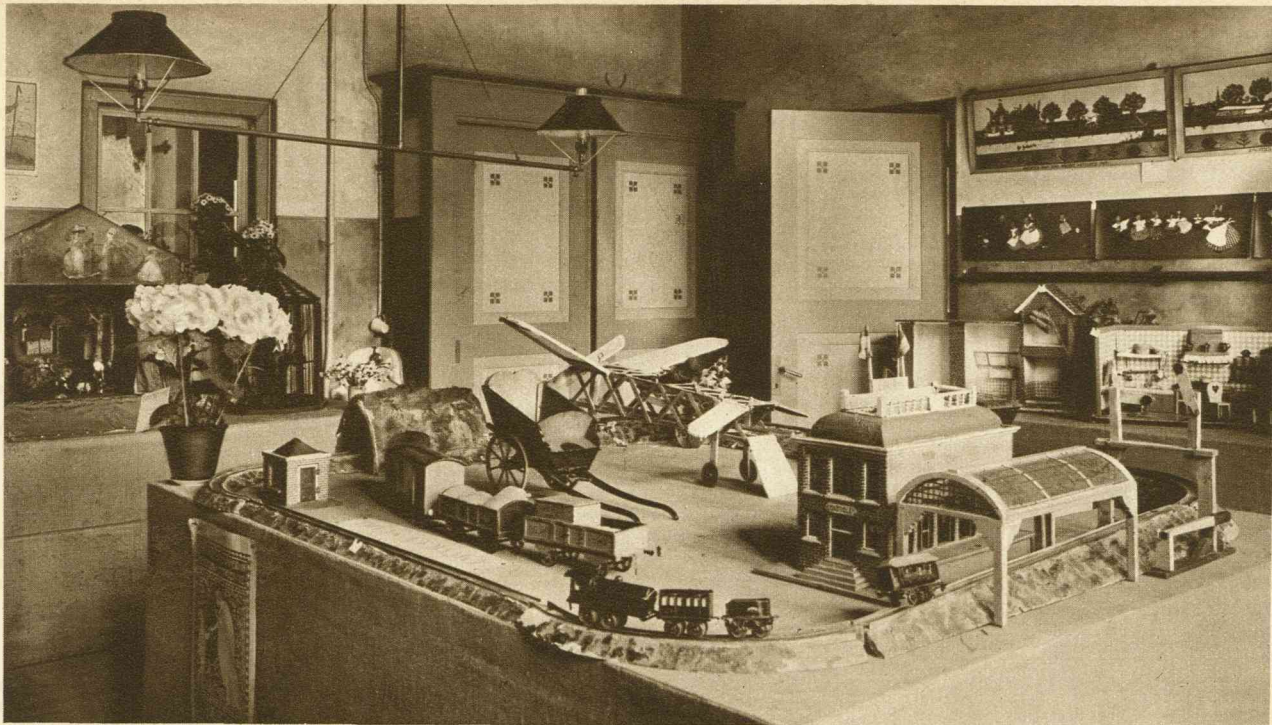




Een interessante afdeeling. Zelf vervaardigd speelgoed uit de meest eenvoudige grondstoffen.



Fragment van een modelschoollokaal.

SCHOONHEID IN ONDERWIJS EN OPVOEDING

DE moderne industriële maatschappij zegt tot den opvoeder: geef mij bruikbare mensen. Zij zegt niet: geef mij mensen.

Zij heeft bruikbare personen noodig; bruikbaar als rechtsgeleerde, groentekweker, militair. Wat kan het haar schelen of deze bruikbaarheden vóór alles mensch zijn?"

Met deze woorden kenmerkt Dr. Bierens de Haan in zijn brochure „Opvoeding en Schoonheidszin” de richting waarin het onderwijs zich noodgedwongen bewegen moet door den immer feller wordenden strijd om het bestaan, welke al maar meer kundigheid en knapheid vergt, al maar meer de menschen als bruikbare werktuigen verlangt en waartoe reeds een africhting op de schoolbanken begint. Het is vooral tegen dit africhten en volpompen dat de Vereeniging voor Schoonheid in Opvoeding en Onderwijs zich keert. Tien jaar lang reeds streeft zij er naar om in het kinderleven de kiemen te leggen voor wat schoonheidszin en idealisme. Geen geschikter plaats daarvoor dan de school indien althans een frissche ommekeer in leerplan en schoolinrichting dit mogelijk maakt. Dat

dit inderdaad kan, de school van Ligthart (nog onlangs door de Koningin bezocht) bewijst dit. En op een tentoonstelling, in de Paaschweek in Den Haag door bovengenoemde afdeeling ingericht, was er veel dat verrassend genoemd mag worden. In bijna alles lag een frissche tegenstelling met de sleur en het banale van vroeger. Om een sprekend voorbeeld te noemen: de handwerken. In plaats van de vroegere, vervelende en nuttelooze proeflappen, is nu hetzelfde patroontje en dezelfde steek verwerkt tot een eenvoudig gebruiksding, doch meermalen met een smaakvol resultaat.

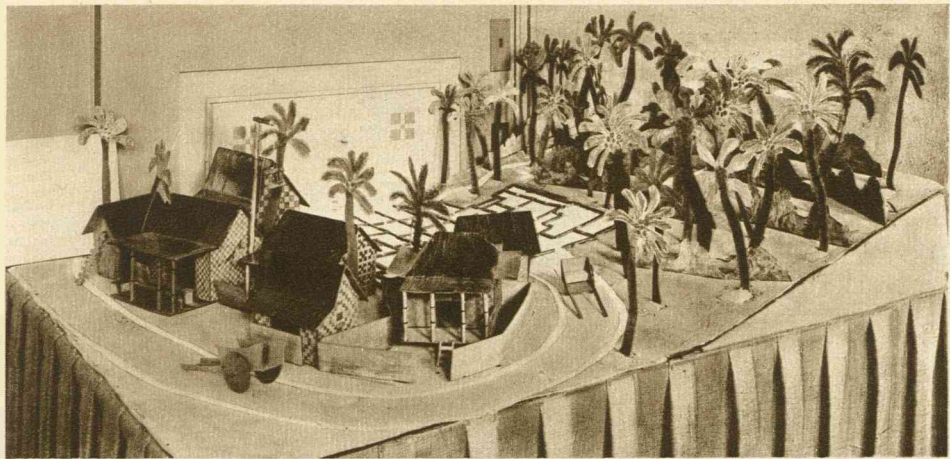
Dat juist handenarbeid zoo uitermate geschikt is om den schoonheidszin aan te kweeken sprak uit talloze voorwerpen door verschillende leerlingen zelf vervaardigd. Van een simpel stukje karton en wat grijs linnen worden aardige vloei boeken, mappen enz. gemaakt; van wat riet de fijnste mandjes gevlochten; een oude lei tot een aardig lijstje omgezet; van planken een sleutelrekje, een boekenstandaardje, een sierlijk doosje. En curieus is het te zien hoe geboren aanleg zich uit bij het bootseeren in klei. De interessante collectie van diverse modellen en „ontwerpen” trok bepaald de aandacht. Handenarbeid,

het wordt hier getoond, ontspant den geest en kweekt den zin voor 't eenvoudige en schoone aan. Hoe buitengewoon leerrijk zijn de kartonnen modellen van woningen; hoe sober en sierlijk een kartonnen ameublement van gebruiks-meubelen.

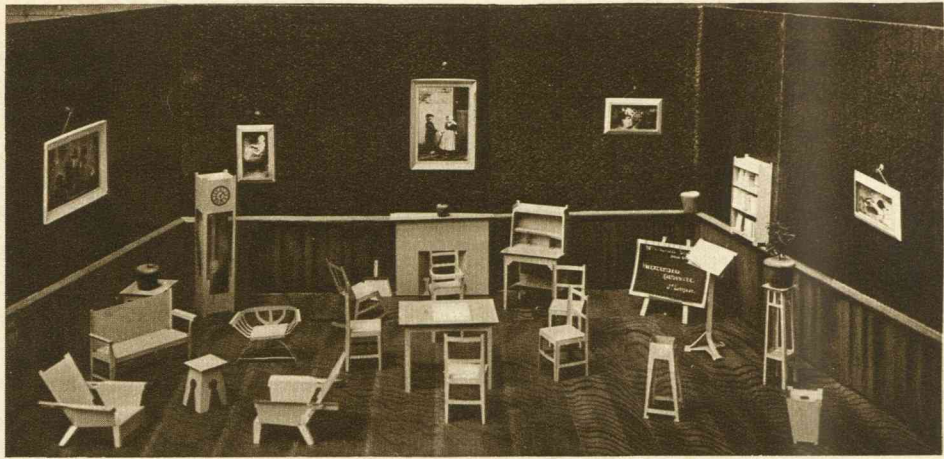
Dat het onderwijs zelf zich langzamerhand meer algemeen gaat aanpassen aan deze meer ideeële richting, toonen de artistieke prentenboeken en wandplaten. Ook hierin frischeheid en fijnheid. En vooral ook het schoollokaal zelf. De schaduw in het kinderleven: de school, berust op twee donkere punten: de te verwerken leerstof en de ongezellige localiteit. De eerste verandert: de tweede volgt. Op de tentoonstelling was een model-schoollokaal. Licht en vriendelijk was het. Frissche, zachte kleuren gaven rust aan de oogen. Bloemen tierden langs de ramen. Aan den wand hingen artistieke platen en op een breede plank prijken eenvoudige vaasjes met ontluikende takken.

In zulk een lokaal zal meer dan ergens anders het kind ontvankelijk zijn voor de schoonheid welke de onderwijzer het tracht mee te geven voor zijn toekomstig leven van zorg en strijd.

C. V.



Een Indisch dorp in carton door leerlingen zelf gemaakt tot beter begrip van de inrichting. (Richting en school Ligthart.)



Cartonwerk dat den smaak ontwikkelt voor sierlijke en toch practische meubelen.



BOETSEERWERK VAN KINDEREN.



Eenvoudige en sierlijke gebruiksvoorwerpen uit goedkope grondstoffen. Hierin kan de schoonheidszin van het kind zich het best uiten.